

„Преводът и неговите предизвикателства“

бе темата на кръглата маса, която се проведе на 13 май в Катедрата по славистика, Семинар по южнославянски филологии и балканистика на Философския факултет към Масариковия университет в гр. Бърно. Главен организатор на събитието бе доц. д-р Елена Крейчова, преподавател в университета.

На конференцията присъстваха лектори от Масариковия и Карловия университет – Чехия, от Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, Българската академия на науките, Сегедския и Будапещенския университет – Унгария. Събитието бе открито с приветствени слова на доц. Вацлав Щепанек, зам.-ръководител на катедрата по „Славистика“ и на доц. Елена Крейчова, организатор на конференцията.

Кръглата маса даде възможност да се погледне върху проблемите на славянския превод, както от теоретичен, така и от прагматичен аспект – бяха представени „препъникамъчетата“ на филмовия превод, на превода на проза и поезия.

Тематичните области за изказвания и дискусии – преводът и неговото преподаване в академична среда, речници и пособия в помощ на подготовката на бъдещите преводачи, специфики на специализирания превод, славянският художествен превод и др. – успяха да събудят интереса и на такива неспециалисти като пишещата тези редове, която в ранната утрин на петък 13-ти се качи на влака за Бърно, за да присъства на конференцията, а в следствие се оказа – и за да обогати скромните си познания в тези области, да се срещне с познати учени, да договори бъдещо сътрудничество. Една наистина натоварена, но много ползотворна среща.

Веднага след официалното откриване, проф. д.ф.н. Жоржета Чолакова от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ говори по темата „Стратегии при превод на проза и поезия“, като на участниците бяха предоставени преводи на едно и също

Снимка за спомен на участниците пред сградата на Философския факултет

стихотворение от различни преводачи, за да могат да сравнят методите им на работа и съответно свършено различното звучене на стихотворението. Д-р Борислав Борисов разкри интересни подробности при превода на проза и филм. Оказва се, например, че при превод на филм подходите зависят от това какво поръчва телевизията: превод на филм за дублаж с тайминг или превод на филм със субтитри.

Лично на мен, д-р Мария Пилева от Института за литература към Българска академия на науките чрез доклада си „За два преводни образа на Флойд Бляк“, без да подозира, даде отговор на въпроса, който подсъзнателно ме вълнува вече години наред: „Защо чешкият национален химн „Kde domov můj“ ми звучи толкова познато и мило?“ – оказва се, че Цветан Радославов е заимствал елементи точно от него, когато създава „Мила Родино“, а англичанинът Флойд Бляк го превежда под названието „O dear native land“.

Трудно е да изброя в толкова кра-

тък текст тематичното разнообразие и да навляза в дълбочината на представените доклади: д-р Маргарита Руменова, гр. Бърно – „Непреводими главоблъсканици при превод на художествена литература от чешки на български език“, доц. Надежда Сталянова от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – „Превод и политическа коректност“, д-р Моника Фаркаш-Барати от Сегедския университет (SZTE) – „Магистърската програма „Писмен и устен превод“ в Сегедския университет“, ас. Елена Руневска от Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – „Фокус върху думите – текстове и лексикални задачи за напреднали“, доц. Елена Крейчова – „Подготовка на бъдещите преводачи – нови публикации за преподаване на лексика – български език като чужд за напреднали“.

Едно е сигурно – след две години на ограничения, конференцията даде възможност за мила среща между колеги, „свервяване на часовниците“ и нови идеи за развитие. ♦